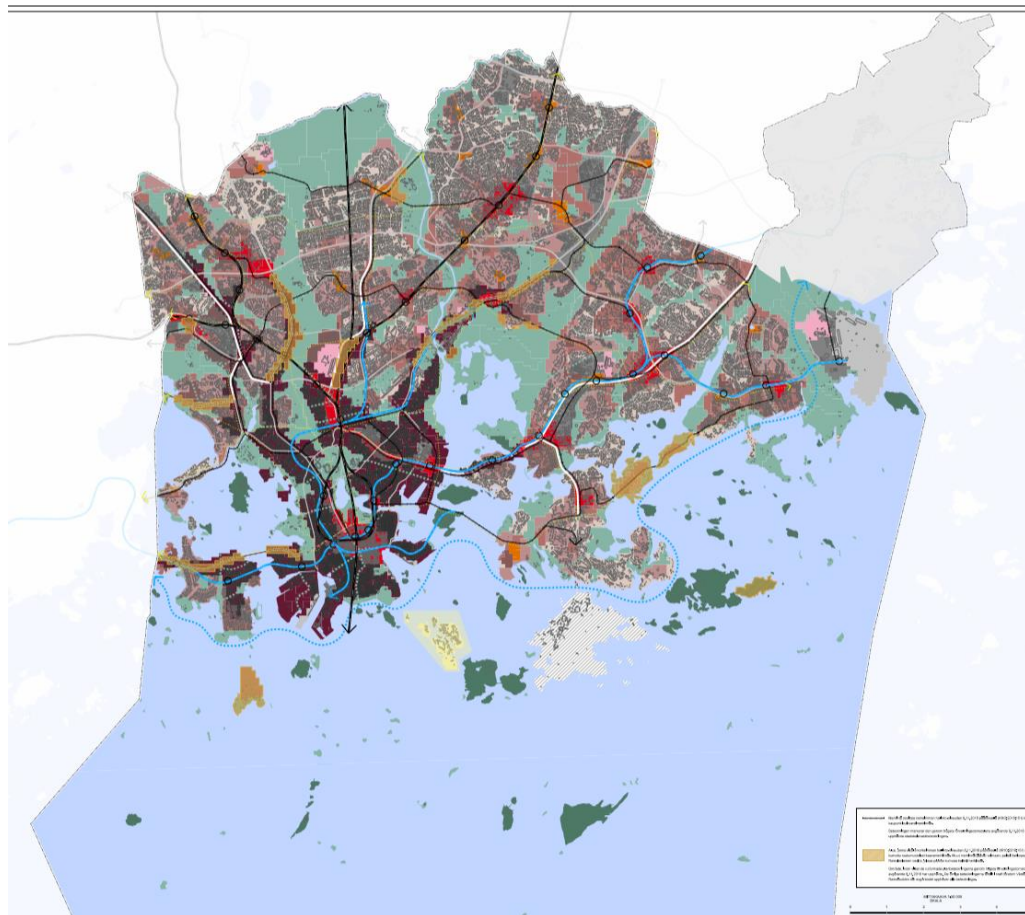

Miten Helsingissä suunnitellaan ihmisille ja eläimille sopivaa kaupunkia

Vai voiko eläimistöä oikeastaan suunnitella?

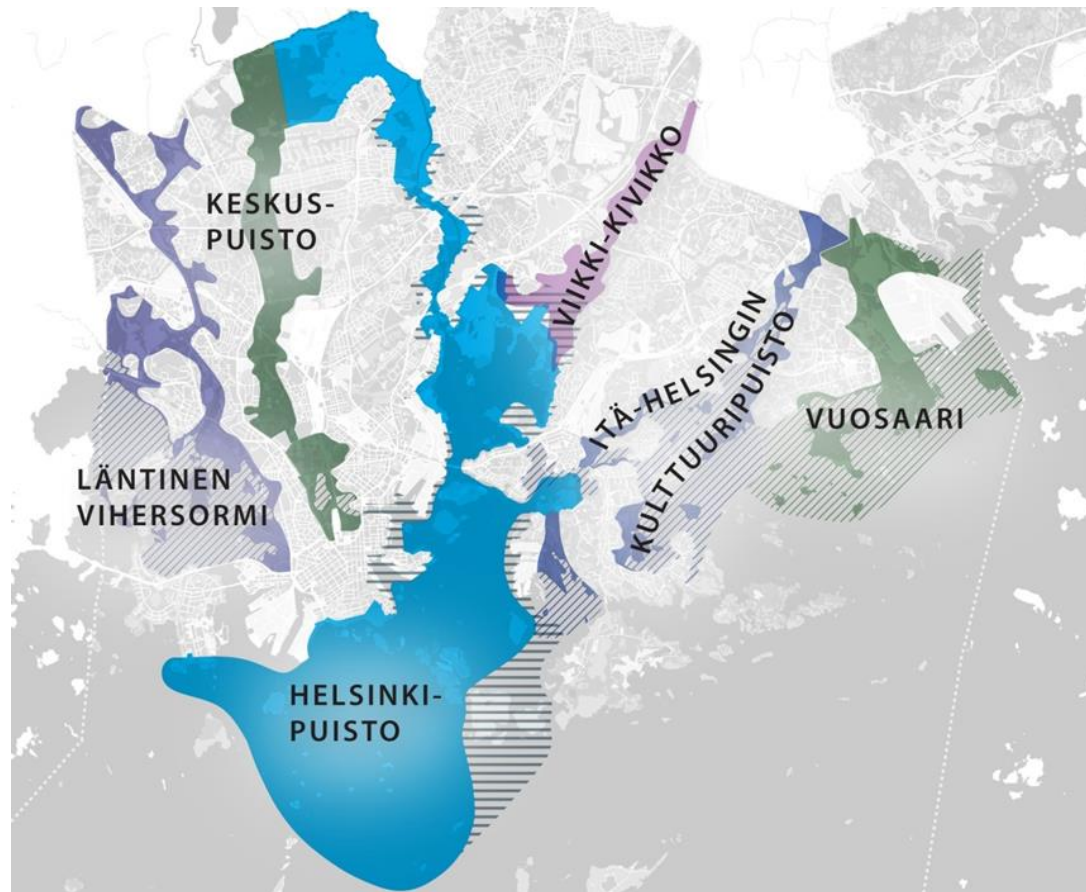
Raimo Pakarinen, Helsingin ympäristöpalvelut

Stadissa on tilaa luonnolle ja ihmisille?

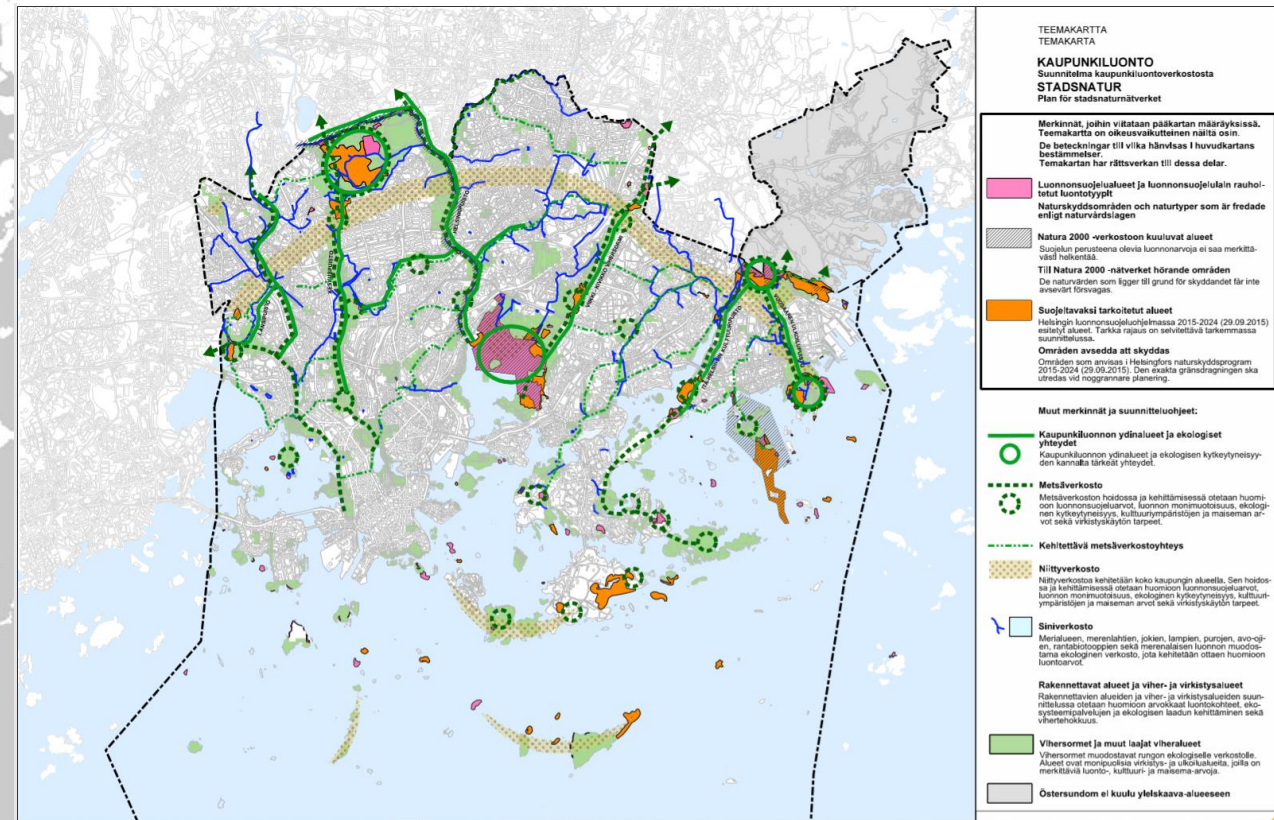

© Mika Launis

Vihersormet

Luonnonsuojelualueet sekä metsä-, niitty- ja siniverkosto

Nisäkkäitä on pääkaupunkiseudulla entistä enemmän ja niistä on tullut näkyvämpiä

Urbaanien metsiköiden yleisimmät nisäkkäät (Mia Vehkaojan alustavia riistakameratuloksia, Kirkko ja kaupunki 26.9.2019)

1. **Metsäkauris** elää erityisesti Vantaan Askistossa ja Matarissa sekä Espoon Gräsanojalla. Näkyy yhteensä **1 656** riistakamerakuvassa.
2. **Rusakko** erityisesti Vantaan Kylmäojalla ja Mätäojalla sekä Helsingin Mustapuruolla. **1 315** kuvaa.
3. **Orava** erityisesti Vantaan Kylmäojalla ja Askistossa sekä Helsingin Kontulassa. **678** kuvaa.
4. **Supikoira** erityisesti Helsingin Mätäjoella sekä Vantaan Myllymäenojalla ja Askistossa. **640** kuvaa.
5. **Valkohäntäkauris** erityisesti Vantaan Myllymäenojalla ja Myyrmäessä sekä Espoon Vanttilassa. **439** kuvaa.
6. **Kettu** erityisesti Vantaan Mätäojalla ja Askistossa sekä Helsingin Longinojalla. **424** kuvaa.
7. **Hirvi** erityisesti Espoon Vanttilassa ja Finnoonojalla sekä Vantaan Myllymäenojalla. **54** kuvaa.
8. **Mäyrä** erityisesti Vantaan Askistossa ja Matarissa sekä Espoon Lintuvaarassa. **27** kuvaa.
9. **Kissa** erityisesti Vantaan Kylmäojalla sekä Helsingin Longinojalla ja Mustapuruolla. **27** kuvaa.
10. **Näätä** erityisesti Helsingin Mätäjoella sekä Vantaan Rekolanojalla ja Matarissa. **15** kuvaa.

Listalla ovat yleisimmät nisäkkäät, jotka kuusikymmentä riistakameraa kuvasi vuoden aikana. **Pikkujyrsijät eivät aina näy kuvassa.**

alenteri • Utflyktskalender

2019

LÄHDE RETK
PÄÄKAUPUNKISEUDUN LUO

Metsäkauris runsastuu vauhdilla Helsingissäkin

- Pienet laumat Viikissä ja Keskuspuistossa levittäytyneet myös muualle
- Rohkaistuneet ja muuttuneet päivänvalossa näkyviksi
- Ongelmia autoliikenteen ja joskus koirien kanssa
- Pihoilla ja palstaviljelmillä satotappioita

Harmaahylkeet hakeutuvat kaupunkirantojen läheisyyteen

”Jos eläin näyttää muuten hyväkuntoiselta, sen voi antaa olla vain rauhassa, eikä siitä tarvitse ilmoittaa pelastuslaitokselle”

- ylipalomies
Tommy Kontula

Kansalaishavainto
Herttoniemen-
rannasta 11.11.2019

Eläimen ympärillä oli Kontulan arvion mukaan tuolloin ainakin 30 ihmistä, monet heistä vain muutaman kymmenen sentin päässä.

- Kaikilla oli tietysti kamerakännykät ja lapset yrittivät koskettaakin. Kuutti ei tuntunut olevan hälystä millänsäkään.

Kaivopuiston rannassa lekotellut kuutti herätti valtavasti kiinnostusta. Pelastuslaitoksen mukaan etenkin koirat ja lapset pitäisi pitää kaukana kuutista, sillä se voi purra. JUSSI NUKARI/LEHTIKUVA

IL
30.3.2018

Mitä yhteistä on näillä isoilla ja keskikokoisilla nisäkkäillä?

- Mikään niistä ei ole tullut kutsuttuna tai edes suunniteltuna (ellei vihersormia lasketa suunnitelluiksi, mitä ne ovat)
- Kaikki löytävät tai ainakin etsivät ravintoa ja suojaa kaupungista tai sen liepeiltä
- Jokaisen yksilön, ellei se ole jo syntynyt kaupungissa, päässä on kerran naksahdanut => tottuminen ihmiseen, liikenteeseen, koiriin

Taigametsän peruslaji

- Paikkaeläin (naaraan reviiri 5, uroksen 60 ha)
- Varttuneiden kuusivaltaisten metsien tyyppilaji
- Vaatii kuusikon lisäksi kolopuita ja lehtipuita
- Sopeutuu myös kuusettomiin ja haavattomiin puistomaisiin ympäristöihin
- Lyhytikäinen (keski-ikä 1-2 vuotta)
- 1-2 poikuetta vuodessa, 2-4 poikasta, keskimäärin enemmän kaupunkimetsissä, puistoista ei tietoa
- Tehokas leviäminen nuorena (syyskesällä)
- Luontodirektiivin liitteiden II ja IV laji = tiukasti suojeltu myös luonnonsuojelulaissa

Tuomas Lahti ja Raimo Pakarinen

ILPO K. HANSKI

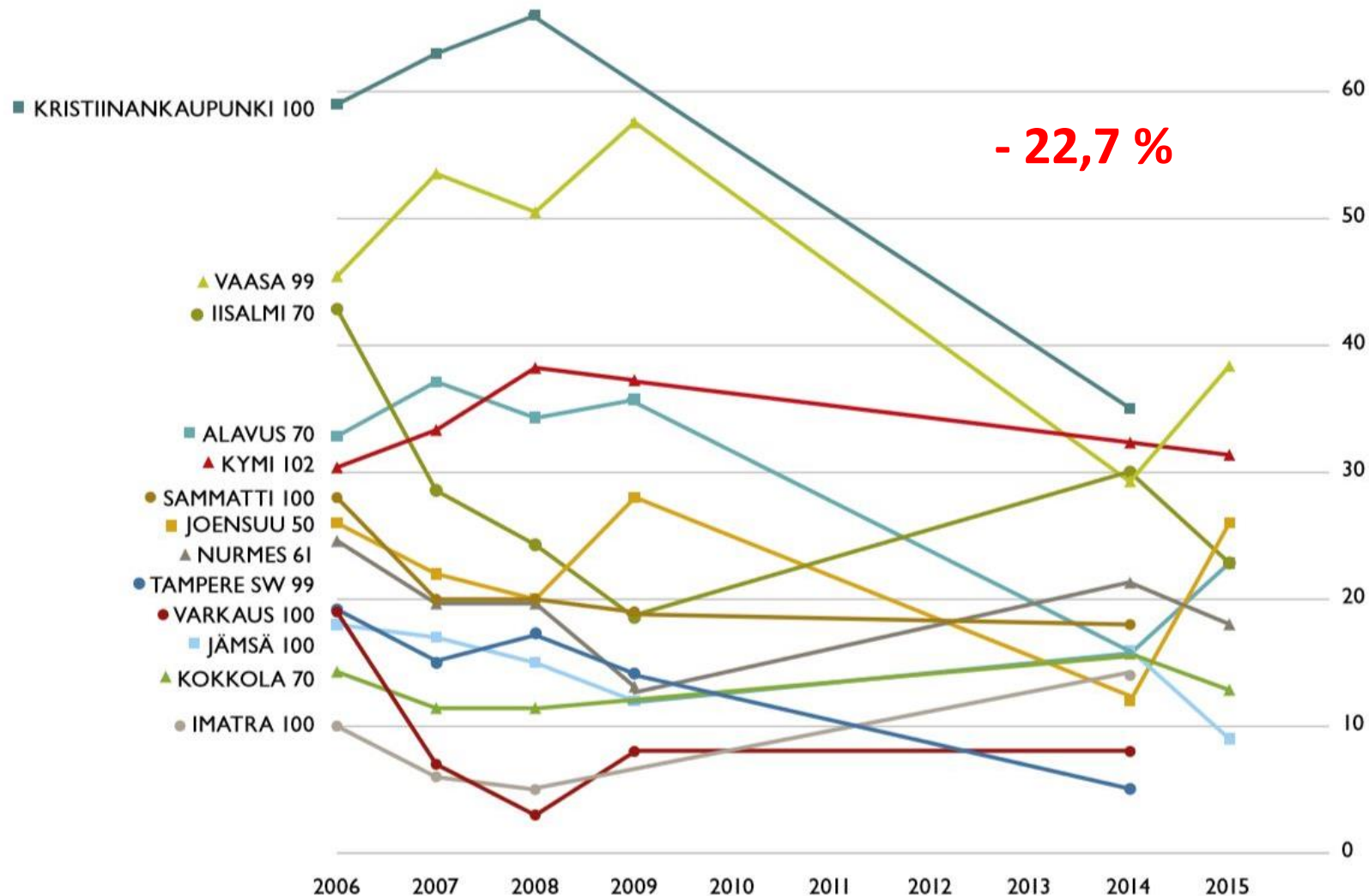
LIITO-ORAVA

Biologia ja käyttäytyminen

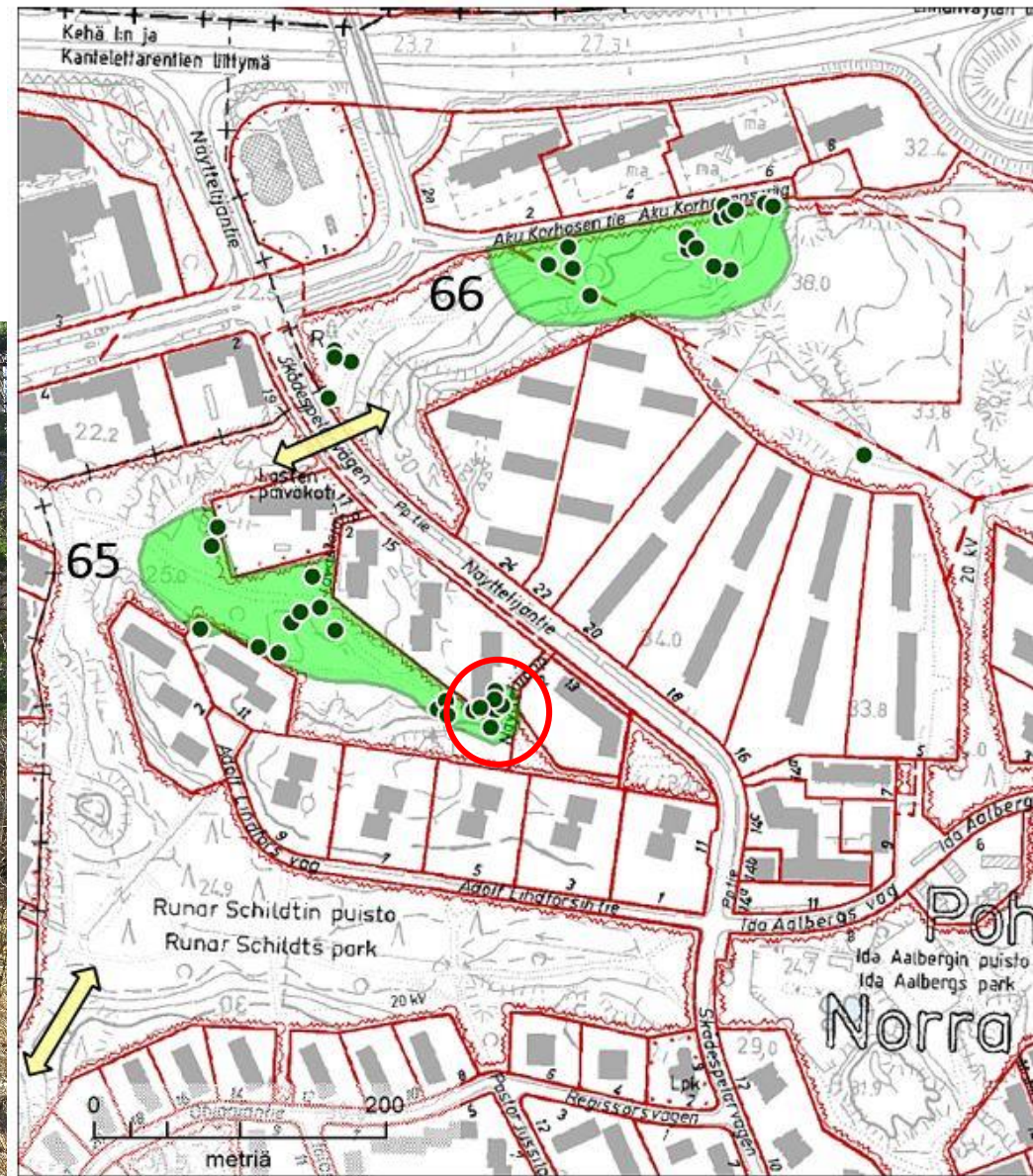
Kannankehitys Suomessa

- Koko Suomen kannankehitys arvioitu viimeksi 2015
- Taantuminen 2006-2015 -22,7%
- Vuosien 2006-2016 seurantatulokset jyrkentää 10v trendin -36,7 %

Kuva 2. Valtakunnallisen liito-oravaseurannan tulokset kolmeltatoista seuranta-alueelta viimeisen 10 vuoden ajalta. Pystyakselilla on asuttujen seurantaruutujen osuus alueen kaikista ruuduista. Alueilla on kooltaan 9 ha seurantaruutuja yhteensä 1121. Kunkin alueen koealojen määrä on merkitty selitekenttään alueen nimen perään. Viimeisenä vuonna seuranta on tehty vain kahdeksalla alueella. (Hanski, I.K., julkaisematon)

Pohjois-Haaga

Liito-oravaverkosto hahmottumassa

Liito-orava valitsee itse ydinalueensa, suunnittelija metsäiset ja puustoiset yhteydet

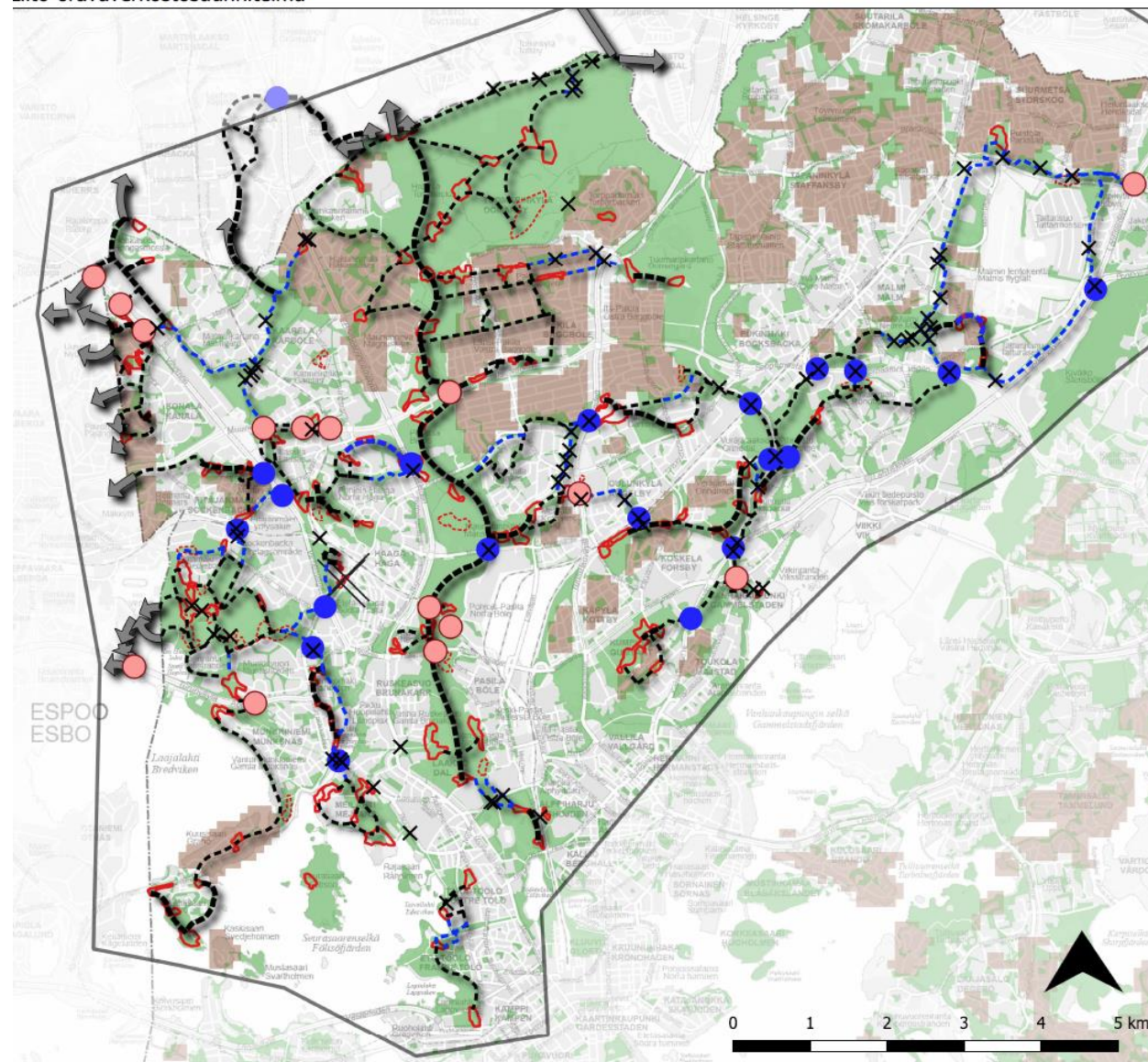
Katkokset ja ylityskohdat merkitään karttaan

Tavoitteena vähintään kaksi yhteyttä ydinalueelle

Liito-orava asuttaa myös sellaisia alueita, jonne sen ei "pitäisi päästä" (Lehtisaari, Seurasaari, Torpparinmäki)

© Lauri Erävuori ja Sonja Oksman, Sitowise

Helsingin liito-oravaverkostoselvitys 2019: Selvityksen luonnosaineistoja
Liito-oravaverkostosuunnitelma

Eläinavusteinen suunnittelu AAD

- Puistosuunnittelun ja luonnonsuojelun välisen ”kuilun” tasoittamiseen
- Wolfgang Weisser & Thomas Hauck

Figure 1: Current landscape architectural designs use the presence of animals as a marker for well-designed urban green spaces. While these animals are not explicitly considered in the landscape architectural design process, they are

required to demonstrate the completeness of the design (RiverFirst project by TLS Landscape Architecture). The animals are expected to colonize and live in the designed habitats.

Mitä lajeja suositaan?

- AAD perustuu ekologiseen kysymyksenasetteluun: mitä jokin eläinlaji tarvitsee ravinnokseen, suojapaikoikseen ja lisääntymiseensä. Tarkasteltavat lajit eivät ole erittäin harvinaisia, vaan sellaisia, jotka käyttävät samaa ympäristöä kuin ihminen virkistäytymiseensä, kuten puistoa tai pihaa.
- Suunnittelija saa itse valita lajit kohteen luonteen mukaisesti
- Hyviä kaupunkilajeja esim. päiväperhoset tai varpunen
- Ihmisten karttamat sopivat huonosti, kuten rotta tai kyy
- Nisäkkäät ryhmänä melkoisen vaativa AAD:n palvelukseen

Avust(ett)avia nisäkkäitä?

Kiitos mielenkiinnosta ja
suunnitelmallisuudesta!